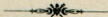

مکملہ ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در

۳۰ نجی سنہ

۵ جمادی الاولیٰ ۱۳۲۹

پنجشنبہ

جزو عدد : ۹۴

سليمان نظيف بك افنديك آثار كماله دأر بر مکتوبی ۱

بروسه - ۲۷ شباط ۱۳۲۳

ابوالضيا توفيق بك افندی به

استاد معالی نهادمنز افدمنز حضرتلری .

فضائل مجله سنی کچوک یاشمدن بری تقدیس و خطوات مساعیسنی دقت و حرمتله تعقیب ایتدیکم ذات سامی ادیبانه لرله برمناسبت صمیمیه تأسیسی بنده لر نیجه بر نیجه . آمال ، بر (ایده آل) ایدی . تنزلاً احسان بیوریلان جوابنامه لطف اشتمال بر نعمت مخیله نك تحقق حصولی قدر مسعادت بخش حسن و خیال اولدی . منتدارانه عرض شکران ایدرم .

یازی یازمقدن غنا و نفرت گلش اولسی بك طبیعی در . معشوقه سنی یادالرده ذلیلانه سورونوور کورمك قدر انسانی هیچ برشی متالم ایتمز . بو حقیقت الیمه ایلله برابر یازمق ، ملول و منشرح ، هر طبع نزهتکار ایچون اسکات ناپذیر بر احتیاجدر . خصوصیه طالعنك هر لطفنی و هر قهرینی بویوزدن کورمش اولان ابوالضیا توفیق بك ایچون .

اوت ، بر نیچی لئوپولد حقنده (منتخبات تصویر افکار) ده کی مقاله نك مبدعنی افدمزدن بالواسطه صورمش و جوابی آیلرجه بکله مشدم . اعتقادجه کال بك مرحومك قدرت داهیانوسی اکثر آثارندن زیاده شور قاق سطرده کورونور . اوزمانه قدر مملکتندن خارجه جیقمامش ، و حتی هنوز مسلك ادیسنی بیله تعیین

۱] بو مکتوبی سليمان نظيف بك افندی قونییه کوندومشاردی .

ایتمامش اولان یکر می آلتی، یکر می یدی یا شلرنده کی بر صاحب قلمك، اوقدر جید و بلند افکاری، اوقدر فوق العاده برلسان ايله (خصوصيله لسانك قرق بوقدر سنه اولکی عناصر بریانیله) افاده ایدم یلسی اوقدر خارق العاده بر موفقیتر، که بوحادثه قارشینده (الكیبوک دهالرك بيله زمان و مکانسه مربوط بولندی) حقیقی هیچ اولمازسه بر مدت مبهوت و حیران قالیر . اترك شناسی افندی مرحومه احتمال عایدتی بوسیله خاطر متبادر ایتشدی. اخطار سامیلرینه تشکر ایدر و قرق سنه اولکی احوال ادبی من حقنده احسان بیوريله جفی لطفاً وعد بیوریان معلومات مفیده شدله انتظار ایلرم .

کمال بك، بزده ادبیات ايله سیاسیاتی مهارت و موفقیته تألیف ایدن اعظم ارباب قلمك الكیبوکدر. عاكف پاشانك بر مقصد عمومیدن زیاده غیظ خصوصیه خادم اولان (تبصره سی) افکاردن زیاده لسانك نچدینه خدمت ایتمش، شناسی افندی مرحومك مقالات گزیده سی ایسه کمیجه خلقك نه کوزنی . نه فکرینی طوبوره نیلشدر . کمال بك، معاصرین و حتی اخلافك اعصاب خرابندن بر جریان حیات کچیردی . شجره یابسه ادبه مداد فیاضی اوبله بر نسغ نوین اولدی، که حالا اوسایده ادامه برک و آثار ایدیور . ادبیات عثمانیه نك اعظم اولای نتمیدر. روان و خاطراتنه رحمت و حرمت اولسون .

لئوپولده دائر اولان مقاله سی - ینه اعتقاد حقیرانه حجه - (جزمی) سنه . (جلال) نه مرجع ایکن، همت انتخاب تحریرانه لرینه تصادفله دیرلماش اولسه یدی، بالکلیه غبار نسیانه انقلاب ایدر، کیدردی. حالوکه او بر قاچ سطر مخلد، معاصرین و اخلافك حافظه تجیلنده مؤیداً یا شامغه مستحقدر.

کمال بك اهمیتجه لئوپولده مقاله سنه معادل اولمیان بر چوق آناری آکلایان . آکلایان بر چوق آدملرك محفوظی ایکن بو مقاله نك (منتخبات تصویر افکار) صحائفندن باشقه بریده کورلما سی عوامك ماهیت تقدیرینه کوزل بر مثال اوله بیلیر. اوتقدیر عوام که « عوامی بمنون کوریورم، بر مناسبتر لکمی ایتدم » دین فوکیرن بسیقولوزیسی ایکی بیک بوقدر سنه اول ایجاز و اعجاز ايله ارانه ایتشددر .

کمال بك مرحومه دائر اوزونجه بر اثر تحلیلی یازمق اوتهدن بری منوی وجد اندر .
 بوباید متعدد اسباب سائقه ایله یالکز برمانه وار مانع اولان عجز مدر . ساقلره
 کانه : بومیانده ، مرحومك همان عمومته قریب آثار منتشره سیله برچوق نامطبوع
 اثرلرینی عادتاً از بر رجه سنه اوقومش اولدیغنی و حیات ادبیه سنه دائر عاجزانه ، فقط
 صمیمی برچوق تبعاتم بولندیغنی عرض ایده بیلیرم .

فکر تشبث ده قدرت درجه سنده مدو حدر . عجز می تعیب ایده جك اولانلر
 هیچ اولماز سه جرأتی تقدیر ایدر لر . فقط افندمزکی اودای کرامی احضار و نائق
 بیورمازلر سه کمال بك کبی برجهان ادبك تصویر و احاطه سی ممکن اولماز . خصوصیه
 بتم کوزم و خصوصیه بتم ادرا کله !

حضرت موسانك رب عزته قارشی (ان هی الا فتنك) دیمش اولسی عزت
 ربوبیته ایراث خلل ایده مامش اولدیغنی کبی ، کمال بك مرحومك بحد و عدد اولان
 بیوکلکلی حضورنده بعض کچوکلکلی ده . . . استغفرالله ! . . . اوده ای بلند
 کچوکلک اسنادی . . . در ، یالکز خوشه کیمین بعض بیوکلکلی ده . . . کومستر سه
 علو شأنه حرمتسنلك عدو لئماز امیدندیم . ذاتاً بویه اولماسه مقصد انتقاد محروم
 استیفا قالیر . بو خوشه کیمین بیوکلکله عقلك ایردیکی قدر برایکی مثال عرض
 ایدیم :

برقسم اصحاب ادب کمال بكك تشبیه و استعاره می ذوق قارنی یوره جق درجه ده
 سؤ استعمال ایتش اولدیغنی نقیصه عدایدیور . ویدیور که بوتشبهلرک ، استعاره لرک
 شعله سطحیه سی آلتند استعار ایتك ایسته من بعض فکر بوشلقلری واردر .
 بونقطه دن یوریدیلر جك بر تنقید پك ده قولایقله رد اولنه ماز . فقط تمیز کترانه ج
 کمال بكك الیبوک قصوری سریع الانفعال اولسی در . غیظ و انفعالك سوقیه
 یازدیغنی شیلرده - شدت وصولته بوکسکلرده اوچار کن قانادرینی شاهقه لر چاره رق
 قیران قارتالارگی - اکثر یا کندی کندیسنی جریحه دار ایدیور .
 برایکی مثال عرض ایدیم :

تخریب خرابات مقدمه سنده زواللی نوری افندی به بروصف غیر محق اسناد

ایدیپور . هر نه اولورسه اولسون ، نورس افندی فاضل وانسانیتدن تجرید و تبعیده نامسحق برانسان کامل ایدی .

امیل فاكه (تدقیقات ادبیه) سنك اون طقوزنجی عصره عابد دردنجی جلدنده و یقتور هوغوینی تشریح ایدرکن ، اخلاقك اوصاف ممیزه سندنن اوله بیله جك بعض مناقب خصوصیه سنی ذکر ایدیپور . و یقتور هوغو کندیسنی کرسی خطابتده کولنج بولمش اولان موسیو وویونك شتم غلیظ ایله آناسنه سوگمش و بعض اشعارنی بکشمایش اولان موسیو نیزاردن اوتوزسنه صوکره بالمناسبه ، ده طوغروسی بلامناسبه بحث ایدرهك (موسیو نیزاره بکزمه ین براشك آکیریپور) دیمشدر .

واقعا بیوک آدم لرك ، هرشیلری گبی ، غیظ و غرضلری ده بیوک اولور . فقط امیل فاكه بومناقبی و یقتور هوغونك دفتر اعماله حسنات شکلنده قید ایتمور . نورس افندیك آثارنی تنقیدایله اکتفا ایتمش اولسهیدی ، کال بلك مهاجاتی دهامؤثر اولوردی . حال بوکه تخریب و تعقیده کی برایکی هجوم ، نورسك عشرت و جنتله ذاتاً متزلزل اولان هویت ادبیه سنی فضله صارصمیه جق درجه ده خفیف و سهل الدفعدر .

مجموعه علیه لرینك الی ایکنجی نمخه سنده کی مکتوبنده (و یقتورین ساردو) ایله کندیسنی آراسنده بر مقایسه تأسیس ایتمك ایسته ین برروس منقدینه فوق العاده حدت ایدیپور . و بوحدت آراسنده (ساردونك سلسله قدر اویناش اثری اولمیدنی دعوی عجیبی میدان قویپور . تخمینده یا کلیورسم ، بزده و یقتورین ساردودن اك اول (سالنامه حقیقه) ایله افندمر بحث ایتمش ایدیگز ، بناء علیه هرکسدن ایی بیلیرسکزرکه حالا بر حیات اولان و یقتورین ساردو ۱) کال بكدن طقوز ، اون یاش بیوک اولمیدنی گبی پیسه لری و بالخاصه مکتوب مجوٹ عنده موضوع بحث

۱) و یقتورین ساردو تصادفات الیه دن اوله رق بو مکتوبك وصولی کونلرنده وفات الیشدر . (۱۸۳۱ - ۱۹۰۸)

اولان (پاری) سی، اوروپا تماشا نویسلیرینک آناری میانده اڭ چوق اوینامش
 او یونلردنلر. بو خصوصده و یقتورین ساردویه معادل بریختیار مؤلف، حتی اوروپاده
 بیله گوستریله مز.

(گوستاوانسون) ادبیات فرانسویه تاریخنده و یقتورین ساردونک، رغبت
 ناسی جلب ایتمک مقصدینه، مقتضیات صنعتی فدا ایدمک درجهده صحنه
 تماشاده کی موفقیترلر حریص اولدیغنی، بر قصور اوله رق ذکر ایدیور. ایشته
 کمال بک مرحوم سریع الانفعال اولماسهیدی اوراده بلا تحقیق یوسوزی سوبله میه بک
 و بناء علیه بوگون حقسنر بر تفاخرده بولنش اولمقله بحق معاتب اولمیه جقدی.

سوق انفعال ایله وجوده کتیردیکی اثرلرک بریسی ده (تخریب خرابات) درکه
 سراپا محتاج تعمیردر. کمال بک اولان حرمت وشکران تلمیذانه محافظه ایله وینه
 حرمتله دینه بیلیر که مرحوم تخریبده بیلدیگی مسائل قدر بیلدیگی مباحث ایله
 اشتغال و عادتاً ضیا بکی (پاشایی) موأخذه ایتمک ایسترکن کندی نفس بلند ماهیتنی
 هجوم و پامال ایدیور.

مثلاً، (سکت ملیج) کی محسنات نظمیهیه - (ملیج) صفت صریح سنندن
 بالتمامی - (مناسبتسزک) نامنی ویرمی و (هامون) وزنده اولان (قانون)
 کله سنک (جهلون) وزنده استعمالی عروضاً قابل اولمیه جنی یولنده، گرک
 استعداد فطری و یا ملکه ایله کلام منظوم انشادینه قادر، گرک، قواعد عروضه
 واقف اولوبده انشاد شعرده قاصر اولان بالعموم متوغلین اوزانی دوچار حیرت
 ایدمیه بک مدعیات غیر واقفانهک درمیان اولشمی پک غریبدر.

مرحومک مصطفی رشید بک یازمش اولدینی مکتوبلردن ایکسینی ده بوراده
 موضوع بحث ایتمکدن منع نفس ایدمیه بکیم. بو مکتوبلر کمال بکک و فائندن بر قاج
 سنه مقدم (بدیع الانشا) نک برنجی جزئیله نشر اولنش ایدی. برنجی سنندن
 شو سطرلری عیناً نقل ایدیورم :

« ... کلم وصف ترکیبی بحثه : کله لردن پک ده قولای آکلايه بیلیرسک که
 « وصف ترکیبی حقیقتده ایکی اسمی بربريله قلب ایدرک وصفیه نقل اتمکدر .
 « بوتعریفه کوره مفعول کبی ، صفت مشبهه کبی ، فاعل کبی ذاتاً وصف اولان
 « شیلرک تکرار وصفیه نقلی ایچسون بر اسم و یا صفتله ترکیبده نه احتیاج
 « قالیر ؟ ... »

« بنم تخریبده اسم مفعوللردن بحث ایدیشم موضوع دعوی اسم مفعول
 « اولدیغندن ایدی .

« (فحائمفور) نصل جائز دکلسه (بلاغت قائل) و یا (ملاحظه رشید)
 « ترکیبلی ده آنک کبی معناسزدر »

بومکتوبدن اون آتی کون صوکره یازلمش ۲۶ ذی القعدة ۱۲۹۴ تاریخلی
 ایکنجی بر التفاتنامه دن ده شو سطرلری ینه عیناً نقل ایدیورم :
 « (فحائمفور) حقه نه تحف شی صوریورسک . بو یاشده عثمی
 « کتیردک ؟ ... »

« شویله جه (فحائمفور) یازیلورسه اولا وصف ترکیبی اولمز . ترکیب
 « اضافی اولور . ثانیاً اوترکیب اضافیده ده معنی بولمز . ثالثاً موفور فحایمه وصف
 اوله حق ایسه مؤنث اولسی اقتضا ایدر . رابعاً بر ترکیب اضافی صفت صورتنده
 « قوللانیله من الخ »

بوسطرلری کال بک مرحومک یازمش اولدیغنده شبهه یوقدر . باشقه بریسی
 اولسه یدی وصف ترکیبینک ، حتی علی الاطلاق صفتک ، اضافتک ، صرفده کی
 اسم فاعل و اسم مفعول صفات قیاسیه سی ایله نحوه عائد و صفت اولملری قطعياً
 غیر قابل اولان فاعل و مفعولک نه اولدیغندن یغیر بر آدم اولدیغنه حکم اولوردی .
 بر اعدادی مکتبنک الثغبی برشا کردی بودر جهده وقوفمزلق اظهار ایتسه مکتبدن
 چیقاررلر .

واقعا کال بکک معالی شکار ادب اولان عنقای دهاسی ، لسانک مسائل عادییه
 اوضراشمغه تنزل ایتمکله مقدوح دکل ، ممدوح عد اولور . و بوتقدیرده فطرتنده کی

قدرت خارقه ابداع، خلقه دها زیاده ایراث حیرت ایدر. ذاتاً هر لسانك قواعدی بر درجه‌یه قدر تکمل تشکلندن سوکړه بلغاسنك آثار تدقیق و تحلیل ایله تدوین اولئدینی معلومدر. احتمال که شکسپیره اوقدر خارقه‌لر گوسترمش اولدینی انکلیزجه‌نك قواعد صرف ونحوینی نیلزدی. فقط معللک ایتکه قالقشجه آمدن وقوف، معلومات ایستلر. خصوصیه - مرحومك کندی تعبیرنجه (۱) - (آدم اولغه استعداد کوسترن رشیدك) ك مسئله‌ی دهایی آکلامش اولدینی شو مکتوبلردن آکلاشیلدورکن، کال بك تغلیط ایتمگده اصرار ایدیور. بوراده شاعر اعظم عبدالحق حامد بك شوکوزل سوزی خاطره کلامك قابل دکل در :

(خطایی تصحیح ایچون نه‌یاهم، که الک‌بیوک خطا مصححدن صادر اولور)

تخریب خرابات اصلندن دها اوزون برانستقاد یازلماقچه تعمیری قابل اولیه‌حق برموأخذ نامهدر. جراثیب تحریر اولق ایسته‌دیکمی عرض ایتدیکم اثر تحلیلیده برتفصیل تدقیق ایدلک اوزره بوراده یالکز برقره‌سنی دها نظر انصافه عرض ایله تخریب بحثه ختام ویره‌جکم :

نفعینك خراباتده مندرج برقصیده‌سندن :

« ناوك فـكرم ایدر تیرقضا کبی گذر

اولسه بولاد دمشقیدن اگر هفت اجرام »

یتنی بیرحمانه تنقید ایدرکن، هردرلو نزاهت ادبیه دأره‌سنی تجاوزله (کگیرمك قدر مستکره) دیور. بوطوضی ولأثقمیدر ؟ . (ناوك فکر) ی (تیرقضا) یه تشبیه ایدن بریت، فخریه طرزنده‌ده اولسه ینه سویلیر. خصوصیه یالکز اجرام سبعه‌یی دکل، بالعموم مکوناتی یاروب کچمك فکرک شاندندر .

ضیا پاشا کبی بك محترم بر بیوک قاردشنی بوقدر حقسنر طعن و تقیح ایتمسنی

هیچ بر سبب، مشروع و مباح قیلاز . پاشانك و فاندن صوگرم تصویر مشترکری
آرقه سنه یازدینی قطعه غرا ، اوبلاغت عظیمه و صمیمیه سیله برابر ، ینه بر رضیه
کافیه دکدر ظن ایدرم .

عرفان پاشانك :

« قبول ایتمز علو قدر و شانك شین رد اصلا
دخیل در كهك غمدن امیندر یارسول الله »

بیاتی لفظاً ، معنأ ، منطقاً تمامیهله مربوط ایکن، کال بلك مکتوب مشهورنده
(ایکی مصراعی بکدیگرینه ربط ایتمك ایچون زنجیر می تحری ایدلم) دیسی غریب
اولدینی کبی ، اومکتوبده کی حقسنر هجوملر یالکزر شوبیکناه یتنه انحصار ایتمکلهده
قالیور . واقعا عرفان پاشانك طالعسنر بر مرسل الیهی اولدینی اومکتوبدن باشقه
حجت بقای نامی اوله بیله جك بر مظهریتی یوقدر . فقط بر ائردن مخاطبی دکل ،
حرری مسئول طوتیلور . علو جنابك الك یوکسی ، دشمنلره قارشى اظهار اولئانیدر .

شرقك الك بیوك شاعر حکیمی اولان ابوالعلاء معرینك - سوز آرامزده
قالسین - بک کوزل بر قطعه سی خراباته درج اولنمسنه مقابل آتش افشان غیظ
وتنفیر اولدینی صروده ، مهددن لخدمه قدر حکیم استغنا کار یاشامش اولان ، اویبوك
شاعره - حاشا ثم حاشا - (خیت) صفتی اسناد ایدیور . بوتجاوی شاعر
مشارالیهك روح معالقرینی عفوایتسه بیله ، ارواح زکئه اسلاف و اخلاف ، چیرکین
برحق ناشناسلق صورتنده تلقی و تأسقله تعیب ایدم جکدر .

سليمان نطف

(مابعدی ۹۵ نجی نسخه ده)

